

Nevíte jak dlouho a které účetní doklady uschovávat a archivovat?

Základním předpisem upravujícím dobu úschovy účetních záznamů je Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, konkrétně ustanovení § 31 odst. 2).

Účetní záznamy se uschovávají, pokud není v § 32 stanoveno jinak:

- účetní závěrka a výroční zpráva po dobu 10 let počínajících koncem účetního období, kterého se týkají
- účetní doklady, účetní knihy, odpisové plány, inventurní soupisy, účtový rozvrh, přehledy po dobu 5 let počínajících koncem účetního období, kterého se týkají
- účetní záznamy, kterými účetní jednotky dokládají vedení účetnictví (§ 33), po dobu 5 let počínajících koncem účetního období, kterého se týkají.

V případě, že účetní záznamy se používají i pro jiné účely (správní, trestní nebo daňové řízení, pro účely sociálního zabezpečení, veřejného zdravotního pojištění, ochrany autorských práv apod.), postupuje se podle zákonů, které tyto příslušné oblasti upravují. Uplatnění zásady nadřazenosti zvláštního zákona nad zákonem obecným je obsahem ustanovení 563/1991 Sb. § 32, odst. 1) zákona o účetnictví.

Za zvláštní předpisy, které upravují úschovu a archivaci účetních záznamů, můžeme považovat:

- Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů. V ustanovení § 148 je určena maximální lhůta pro vyměření a doměření daně tři roky od termínu pro podání daňového tvrzení (příznání). Po tuto dobu má daňový subjekt dokazovací povinnost (280/2009 Sb. § 92). Lhůta pro stanovení daně se prodlužuje o 1 rok, pokud v posledních 12 měsících před uplynutím dosavadní lhůty pro stanovení daně došlo k podání dodatečného daňového tvrzení nebo oznámení výzvy k podání dodatečného daňového tvrzení, pokud tato výzva vedla k doměření daně, oznámení rozhodnutí o stanovení daně, zahájení řízení o mimořádném opravném nebo dozorčím prostředku, oznámení rozhodnutí ve věci opravného nebo dozorčího prostředku, nebo oznámení rozhodnutí o prohlášení nicotnosti rozhodnutí o stanovení daně. Obecně tedy bude platit, že lhůta pro uschovávání daňových dokladů pro daňové účely bude kratší než pro účely vedení účetnictví.
- Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Ustanovení §35 určuje dobu úschovy účetních záznamů, které jsou daňovými doklady v písemné a § 35a v elektronické podobě. Tato povinnost se při uschovávání daňových dokladů vztahuje nejen na plátce DPH, ale též na jejich právní nástupce, na všechny osoby povinné k dani z přidané hodnoty (§ 5), tj. na fyzické a právnické osoby, které samostatně uskutečňují ekonomické činnosti, dále i na právnické osoby, které nebyly založeny nebo zřízeny za účelem podnikání. Daňové doklady se uschovávají nejméně po dobu 10 let od konce zdaňovacího období, v němž bylo uskutečněno zdanitelné plnění nebo plnění osvobozené od daně s nárokem na odpočet daně.
- Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů. Ustanovením §22c se stanovuje doba úschovy účetních záznamů o údajích potřebných pro stanovení a odvod pojistného na 10 kalendářních roků následujících po roce, kterého se týkají.
- Zákonem č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů. Ustanovením § 35a odst. 4) se doba úschovy účetních záznamů o údajích potřebných pro účely důchodového pojištění stanovuje:
 - a) stejnopisy evidenčních listů (§ 38 odst. 5) věta první) vyhotovených v kalendářním roce, kterého se týkají, nebo v bezprostředně následujícím kalendářním roce po dobu 3 kalendářních roků po roce, kterého se týkají, a stejnopisy ostatních evidenčních listů po dobu 3 kalendářních roků po roce, ve kterém byly vyhotoveny
 - b) záznamy o skutečnostech vedených v evidenci podle § 37 odst. 1 písm. h) po dobu 6 kalendářních roků následujících po měsíci, kterého se záznam týká, vždy však po dobu 3 kalendářních roků následujících po měsíci, v němž bylo dlužné pojistné za tento měsíc zaplacen
 - c) záznamy o skutečnostech vedených v evidenci podle § 37 odst. 1, pokud jde o poživatele starobního nebo invalidního důchodu, po dobu 10 kalendářních roků po roce, kterého se týkají
 - d) mzdové listy nebo účetní záznamy o údajích potřebných pro účely důchodového pojištění, včetně údajů uvedených v § 37 odst. 2, po dobu 30 kalendářních roků následujících po roce, kterého se týkají, a jde-li o mzdové listy nebo účetní záznamy o údajích potřebných pro účely důchodového pojištění vedené pro poživatele starobního důchodu, po dobu 10 kalendářních roků následujících po roce, kterého se týkají